

IGMG'nin Geçmiři ve Bugünü

IGMG Genel Başkanı Kemal Ergün ile Röportaj

İÇİNDEKİLER

2011 yılından bu yana Genel Başkanlığını yaptığınız İslam Toplumu Millî Görüş Teşkilatları (IGMG) ne zaman kuruldu?	04
Öyleyse IGMG'nin kuruluşunu bir avuç üniversiteli mi başlattı?	06
Niçin Milli Görüş ismini kullandınız?	09
Teşkilat hangi ülkelerde çalışmalar yürütüyor? Teşkilatın öncülük yaptığı kaç cami ve mescit var?	11
Türkiye'de teşkilatlanmanız var mı?	12
Öncelikli ilgi ve faaliyet alanlarınız nelerdir? Teşkilatın amacı, hedefi nedir?	13
Teşkilatınız ağırlıklı olarak Batı ülkelerinde yapılanmış. Size yakın gösterilen siyasi partilerin Batı karşıtı söylemlerini nasıl yorumluyorsunuz?	15
Antisemitist olduğunuza dair iddialara ne diyorsunuz?	17

İsrail'in Ortadoğu siyasetine ne diyorsunuz?	18
Son günlerde Avrupa medyasında „siyasal İslam“ kavramı tartışılır oldu. Siz kendinizi „siyasal İslamcı“ olarak mı görüyorsunuz?	19
Kimileri sizin -Türkiye başta olmak üzere- bazı devletlerin uzantısı olduğunuz iddiasında bulunuyor. Bu iddialara cevabınız nedir?	21
Faaliyetlerinize maddi destek sunan devlet var mı?	22
İslamofobiye karşı ne tür çalışmalar yürütüyorsunuz? Neler yapılması gerektiğini düşünüyorsunuz?	24
Avrupa ülkelerinde yaşamını sürdüren Müslümanların, İslami değerlere yönelik hakaret ve saldırılara karşı ne yapmaları gerekiyor?	26
Bir televizyon programına katılarak Almanya'daki camilerin Alman devletinden destek aldığını savunan Cübbeli lakaplı Ahmet Mahmut Ünlü'nün bu iddiasını neye bağlıyorsunuz? Gerçekten Avrupa'da camiler, devletlerden destek alıyorlar mı?	28

2011 yılından bu yana Genel Başkanlığını yaptığınız İslam Toplumu Millî Görüş Teşkilatları (IGMG) ne zaman kuruldu?

İslam Toplumu Millî Görüş'ün (IGMG) sosyolojik olarak var oluşu, 1967 yılında Almanya'nın Braunschweig şehrine gelen 8 üniversite öğrencisinin cuma namazlarını kılma maksadıyla üniversitede bir mescit kurmalarına dayanmaktadır. Kurulan bu mescitte hem cuma namazları kılınmış hem de başta dinî bilgilerin öğrenilmesi ve öğretilmesi olmak üzere İslami ibadetlerin yaşanması yönünde ilk adım atılmıştır.

Ulusal ve uluslararası düzeyde birçok göçmen organizasyonunda görüldüğü gibi IGMG de toplumsal olarak var olduğundan bugüne farklı sosyolojik ve kurumsal aşamalardan geçmiştir. Buna binaen yukarıda belirtilen ilk kuruluş adımını, ilerleyen on yıllarda farklı dönemler takip etmiştir.

Üniversitede kurulan bir cami faaliyetinin kitlesel bir yapıya dönüşmesinin temel sebebi, Türkiye'den Almanya'ya yönelik yaşanan yoğun işgücü akımıdır. Zira 1961 yılında Almanya ile Türkiye arasında yapılan işgücü anlaşmasıyla birlikte Almanya şehirlerine Türkiye'den işçi gelmeye başlamıştır. Bu gelişmeyi dikkate alan Braunschweig'deki

mescidin kurucusu üniversite öğrencileri 1969 yılında mescidi şehre taşımışlardır. Bu taşınmayla birlikte Türkiye'den gelen işçilere yönelik dinî hizmet faaliyetleri başlamış, dernekleşmiş ve zamanla daha da büyüyen bir kurumsallaşma süreciyle bugünlere gelinmiştir.

O dönem Almanya'ya gelen işçilerin birçok ihtiyacı vardı. Mescitleri yoktu, imamları yoktu. Hatta şöyle söyleyelim: Eğer yanlarında getirmemişlerse gidip seccade ya da Kur'an-ı Kerim alabilecekleri bir yer ya da hac organizasyonunu yapacak imkânları da yoktu. O dönem bilindir, 1965 yılında Köln'deki Dom Kilisesi'nde bir bayram namazı kılınmıştı.

O işçileri buraya gönderenlerin de karşılayanların da bu topluluğun dinî ve manevi ihtiyaçlarını gidermeye yönelik hiçbir vizyonu yoktu. Dolayısıyla bu işçiler yabancı oldukları bu ülkelerde kendi dinî kimliklerini muhafaza etmek ve çocuklarını da bu kimlik üzere yetiştirmek konusunda çok büyük bir meydan okuma ile karşı karşıyaydı. IGMG'nin öncüsü olan kuruluşlar, o dönem bu ihtiyaca cevap vermek, bir derde derman olmak amacıyla tesis edilmiştir.

”

IGMG'nin öncüsü olan kuruluşlar, o dönem bu ihtiyaca cevap vermek, bir derde derman olmak amacıyla tesis edilmiştir.

Öyleyse IGMG'nin kuruluşunu bir avuç üniversiteli mi başlattı?

Evet daha önceki sorunuzda ifade ettiğim üzere IGMG, 1967 yılında Braunschweig'da 8 üniversitelinin kurmuş olduğu bir teşkilattır. Türk Birliği, Türk İşçiler Birliği, Türk-İslam Birliği ve İslam Birliği isimleriyle varlık gösteren ve daha sonra Avrupa Millî Görüş Teşkilatları (AMGT) ismini alan bir teşkilattır.

1961 yılı işgücü anlaşmasıyla buralara gelen insanların birkaç yıl sonra tekrar Türkiye'ye dönme gibi hayalleri vardı. Ancak bu hayali kurarken Türkiye'de Milli Selamet Partisi kuruldu. Bu partinin başkanı „önce ahlak ve maneviyat“ diyor ve „ağır sanayi“ vurgusuyla Türkiye'nin kalkınması ve sanayileşmesi ile ilgili meselelerde önemli çıkışlar yapıyordu.

Bu söylemler buradaki gurbetçi kardeşlerimize yakın gelmişti. Çünkü çalışmak üzere „gurbet“e gitmiş insanlar açısından Türkiye'nin sanayileşmesi ve memleketlerinde fabrikalar kurulması demek, onların geri dönebilmeleri, aileleriyle birleşebilmeleri gibi bir umutla eşdeğerdi.

O dönem Türkiye'deki ağır yokluk nedeniyle yurtdışına çalışmaya gelen insanlar, Erbakan Hoca'nın siyasi ajandasında Türkiye için maddi ve manevi bir kalkınma ümidi görmüştü. Bu konuların muhterem Erbakan Hoca tarafından dile getirilmesi, bu insanların ona kendilerini daha yakın hissetmelerine vesile oldu.

Bu bağlamda 1973 seçimlerinde „önce ahlak ve maneviyat“ ve „ağır sanayi“ yola çıkan siyasi partiyi desteklemek için buradaki gurbetçiler tamamen kendi inisiyatifleriyle seçim çalışmalarına destek amacıyla yüzden fazla araçla Türkiye'ye gittiler. Erbakan Hoca ile ilk temas burada kuruldu. O dönem Türk İşçiler Birliği'nin Almanya'da 50 civarında derneği vardı. Erbakan Hoca ondan sonra buradaki çalışmaları önemsemi ve buradaki insanlarla ciddi bir diyaloga girdi. Bundan da anlaşılıyor ki buradaki teşkilatların kurucusu Erbakan Hoca değildir; ama buradaki teşkilatın gelişmesi ve kurumsallaşmasında çok büyük emeği olmuştur.

”

*IGMG, 1967 yılında Braunschweig’da
8 üniversitelinin kurmuş olduğu bir teşkilattır.*

Özellikle 1974'ten sonra hükümet ortaklığıyla birlikte açmış olduğu çalışma ataşelikleriyle buradaki insanların sorunlarıyla yakından ilgilenmesi, burada senelerce ihmal edilmiş insanların dikkatini çekmiş, takdir toplamıştır.

Daha sonra 1995 yılında İslam Toplumu Millî Görüş (IGMG) adını alan teşkilatımızla Türkiye'deki siyasi hareket arasında birtakım farklılaşmalar oldu. Biz buradaki

gerçeklik ve ihtiyaçtan hareketle dinî çalışmaları merkeze alırken, onlar Türkiye'deki siyasi çalışmalara odaklanıyor ve bunları önceliyordu. Saygıya dayalı bir iletişim devam etti; lakin IGMG bulunduğu ülkelerde artık kendini misafir veya gurbetçi olarak değil, yerli ve toplumun asli unsurları olarak tanımlamaya başladı ve kendi perspektifini ortaya koydu. Bu da Türkiye'deki hareketle büyük bir farklılaşmayı meydana getirdi.

Niçin Milli Görüş ismini kullandınız?

GMG'nin ismi kuruluş sürecinde „Millî Görüş“ değil; Türk İşçiler Birliği ve İslam Birliği idi. 1980'de Diyanet İşleri Başkan Yardımcılığından emekli olan Cemalettin Kaplan, Millî Görüş Teşkilatları'nın o dönem 110 derneğinin imamlarından sorumluydu. 1979 İran Devrimi'nden etkilenerek bir hilafet devleti kurmak ve anayasal hukuk düzenini ortadan kaldırmak gibi ucube görüşleri oldu. Kaplan o dönem bizim tabanımızda çok fazla etkiye sahip olamasa da imamlara etki etmeyi başardı ve „Asıl Millî Görüşçü biziz“ diyerek 90 camimizi bizden kopardı.

IGMG'nin o günkü tabanı ve idarecileri de dahil olmak üzere teşkilatımız, yaşanan ülkelerde „paralel bir devlet“ düşüncesine hiçbir zaman sahip olmamış, hukukun üstünlüğüne inanmıştır. IGMG öteden beri anayasa vurgusu yapan, bulunduğu toplumda eşit yurttaşlığı savunan, toplumu ayrıştıracak ve kaos meydana getirecek olayların karşısında duran bir anlayışa

sahipti. Cemalettin Kaplan'la ayrışmanın temel nedeni de bu duruştu. Kaplan'ın „hilafet devleti“ ütopyasına karşı durmak ve „gerçek“ Millî Görüş'ün kim olduğunu göstermek amacıyla o dönem teşkilatın idarecileri 1982 yıllarının sonunda „Avrupa Millî Görüş Teşkilatları“ (AMGT) ismini resmi olarak aldılar ve yola devam ettiler. Burada teşkilatımız Avrupa'da yerleşik bir hâl alma ve camileri, okulları ve kurumlarıyla bu toplumların asli unsuru olma vurgusuna sahipti.

Bizim teşkilatımızın ve mensuplarımızın her zaman dinî öncelikleri vardı. Sadece geldikleri Avrupa ülkelerinde kendilerini geçici olarak nitelendiriyorlardı. Bu topraklarda kalıp, buralarda öleceğimiz gerçeği anlaşılınca, burayı vatan edinen insanlar, siyasi tanımlamadan farklı bir „Millî Görüş“ kimliğiyle kendi muhtevalarını ortaya koymak için „İslam Toplumu“ ifadesini öne koymuş oldular. Bu net çizgi, 1995 yılında „İslam Toplumu Millî Görüş“ ismini alışımızla belirginleşmiştir.

”

Teşkilatımızın ve mensuplarımızın her zaman dinî öncelikleri vardı. Sadece geldikleri Avrupa ülkelerinde kendilerini geçici olarak nitelendiriyorlardı. Bu topraklarda kalıp, buralarda öleceğimiz gerçeği anlaşılınca, burayı vatan edinen insanlar, „İslam Toplumu“ ifadesini öne koymuş oldular.

GMG, Braunschweig'daki ilk öğrenci mescidinden bugüne kadar Müslüman tabanın ihtiyaçlarını dikkate alan bir teşkilattır ve “buralı” olmanın da bir işaretidir. Avrupa'da yaşayan Müslümanlar olarak biz artık buralıyız. Ama bu Türkiye'nin refahı ve huzurunu umursamıyoruz anlamına gelmez. Aksine her iki ülkede de kökleri olan insanlar olarak Türkiye'nin refahı, huzuru ve istikrarı da, yaşadığımız ülkelerin huzuru da bizim için önceliklidir.

Dolayısıyla İslam Toplumu Millî Görüş (İGMG) siyasi hareket değildir. Avrupa'da İGMG dendiği zaman akla dinî çalışmalar gelir. “Millî Görüş” kavramını da bir ulus devlete aidiyet üzerinden değil, Hac Suresi'ndeki “Babanız İbrahim'in dini” (milleti İbrahim) ayet-i kerimesinden hareketle dinî bir atıf olarak anlıyoruz. İsmimizdeki “millî görüş” dinî görüştür. İGMG de burada dinî çalışmalar yapan dinî cemaat ve sivil bir kuruluştur.

Teşkilat hangi ülkelerde çalışmalar yürütüyor? Teşkilatın öncülük yaptığı kaç cami ve mescit var?

Teşkilatımız Batı ve Orta Avrupa, İskandinav ülkeleri, Balkanlar, Avustralya, Kanada, Amerika ve Japonya gibi ülkelerde faaliyetlerde bulunmaktadır. Yukarıda sayılan ülkelerde, toplamda 39 bölgede 600'ü aşkın cemiyetimiz var. 2000'den fazla şubemiz, eğitim merkezlerimiz, hafızlık okullarımız, resmi okullarımız, üniversite evlerimiz ve bir-

çok müessesemiz mevcut. Dünya geneline yayılan 39 bölgemizin 15'i Almanya'da, teşkilatımızın Genel Merkezi de Almanya'nın Köln şehrinde. Bu kurumsal yapının içerisinde çalışmalarımızı üstlenen gönüllü 20 bini aşkın idarecimiz, 200.000'e yakın üyemiz var. Camilerimizin hizmetlerinden istifade eden kişi sayısı ise yarım milyonu aşmaktadır.

”

39 bölgede 600'ü aşkın cemiyetimiz var. 2000'den fazla şubemiz, eğitim merkezlerimiz, hafızlık okullarımız, resmi okullarımız, üniversite evlerimiz ve birçok müessesemiz mevcut.

Türkiye’de teşkilatlanmanız var mı?

Biz cihanşümul bir teşkilatız. Dünyanın birçok yerine insani yardımlar götürdük, dinî teşkilatlanmaya ihtiyaç duyan birçok ülkede Müslümanların ihtiyaçlarını gidermek amacıyla hazır bulunduk. Üyelerinin yarısından çoğu Türkiye vatandaşı olan bir teşkilatın Türkiye’ye kayıtsız kalması elbette mümkün olamazdı. Afet durumlarında Türkiye’deki insanımıza omuz vermek için her zaman hazır bulunduk, kumanya kampanyamızla

ihtiyaç sahibi kardeşlerimizin sıkıntısını gidermeye çalıştık.

2010 yılından itibaren de Türkiye’de kendi teşkilatlanmamızı oluşturduk. İnsani yardım kuruluşumuz, hac organizasyonumuz ve uluslararası öğrencilere destek sağlayan kurumlarımızla büyük şehirlerde merkezlerimizi açarak dünyanın diğer ülkelerinde uyguladığımız teşkilat modelini Türkiye’de de hayata geçirmiş olduk.

Öncelikli ilgi ve faaliyet alanlarınız nelerdir? Teşkilatın amacı, hedefi nedir?

GMG'nin dinî çalışmaları merkeze alan faaliyetleri, erken çocukluk dönemindeki yavrularımızdan başlayıp, ölüm sonrası defin işlemlerine kadar uzanmaktadır. Anaokulu çalışmalarından ortaöğretime, yetişkinlere yönelik İslami ilimler çalışmalarımızdan hafızlık ve Kur'an kurslarına, resmî okullarımızdan, hafta sonu eğitim faaliyetlerimize kadar geniş bir yelpazede dinî eğitim çalışmalarımızı sürdürmekteyiz. Bunun dışında sosyal hizmet çalışmalarımızla engellilere, yaşlılara; insani yardım çalışmalarımızla dünya genelinde ihtiyaç sahibi insanlara yardım eli uzatıyoruz. Cenaze defin hizmetlerimizle İslami defin konusunda zorluk çeken Müslüman kardeşlerimizin ihtiyacını gideriyoruz. Hac ve umre organizasyonumuzla yine yarım asırlık bir hizmet maratonunu geride bıraktık.

Avrupa ülkelerinde koruyucu aile çalışmalarımız, ayrımcılığa uğrayan kimselere yönelik danışmanlık hizmetlerimiz, üniversiteli gençlerimiz için yurtlarımız, üniversiteliler derneklerimiz, kültür-sanat-felsefe-düşünce alanındaki yayın çalışmalarımız ve çok köklü bir gençlik çalışmamız var. Bu anlamda gençlerimizin gelecek perspektifiyle eğitilmiş ve inançlı bireyler olarak

yetiştirilmesi için senelerdir sürdürdüğümüz çalışmalarımızın yanında, kadınlarımıza ve kızlarımıza yönelik çok sistematik çalışmalarımız mevcut. Gerek idari mekanizmada, gerekse teşkilatımızın tüm faaliyet alanlarında hanımlar ve gençler etkin bir role sahiptirler. Sokak aksiyonlarından tutun eğitim faaliyetlerine kadar birçok hizmet yelpazesinde kadın-erkek, genç-yaşlı ayrımı yapmaksızın ciddi bir dayanışma örneği ortaya koymaktayız.

Biz ümmetin ve insanlığın derdiyle dertlenen bir teşkilatız. Bunun da ötesinde dünyanın her yerinde türlü sıkıntılar çeken insanlara din, dil ayrımı yapmadan yardım etme derdinde olduk.

Haiti depreminden İtalya'daki heyelana kadar teşkilatımız insani yardım çalışmalarında hep ön sıralarda oldu. Rohingya Müslümanlarının sorunlarını dünya gündemine taşımak amacıyla 2018 yılında büyük bir kongre düzenleyerek ilgili aktörleri bir araya getirdik. Srebrenitsa'daki savaş suçlularının yargılanması için uluslararası davaya müdahil olan mağdurları destekledik. Şu an dünyada Doğu Türkistan'daki zulme siyasi ve ekonomik

kaygılarla birçok ülke ses çıkartmazken Uygur Türklerini maddi manevi destekliyoruz. Uygur Türklerine yönelik akıl almaz zulmü dünya kamuoyuna taşımak için 26 başkentte basın bildirileriyle caddelelere çıktık. Halep yerle bir edildiğinde IGMG yine birçok başkentte "Halep için kıyama" çağrısıyla mitingler düzenledi. Latin Amerika ülkelerindeki Müslüman cemaatlerin kurumsallaşma zafiyetleri ve yanlış

akımların etkisi konusunda o ülkelerdeki İslami derneklerle tecrübelerimizi paylaştığımız kongreler, oturumlar düzenledik.

Bizim amacımız, bir dinî cemaat olarak Müslümanların derdiyle dertlenmek, bunu da aşarak yardıma ihtiyaç duyan insanların inancına, etnik kökenine, ten rengine bakmadan yaralarına merhem olmaktır.

”

Anaokulu çalışmalarından ortaöğretime, yetişkinlere yönelik İslami İlimler çalışmalarımızdan hafızlık ve Kur'an kurslarına, resmî okullarımızdan, hafta sonu eğitim faaliyetlerimize kadar geniş bir yelpazede dinî eğitim çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Teşkilatınız ağırlıklı olarak Batı ülkelerinde yapılanmış. Size yakın gösterilen siyasi partilerin Batı karşıtı söylemlerini nasıl yorumluyorsunuz?

“Bize yakın siyasi parti” tabirini kabul etmiyoruz. Teşkilatımız herhangi bir partinin ne uzantısı ne sözcüsü ne de arka bahçesidir. Bulduğumuz ülkelerde elbette siyasi katılımı teşvik ediyoruz. Bu demokratik bir haktır ve toplumsal sorun ve problemlerin çözümü konusunda da temel gerekliliktir. Ancak siyasi katılıma teşvik, herhangi bir partinin destekçisi olmak anlamına gelmez. Bizim cemaatimiz reşit bireyler olarak kendi siyasi görüşlerini herhangi bir üst merciinin yönlendirmesine ihtiyaç duymadan belirleme olgunluğuna sahiptir.

Sorunuza gelince: Biz doğu-batı ayrımı üzerinden yapılan okumanın bu çağın gerçekleriyle örtüşmediği kanaatindeyiz. Bugün dünyadaki siyasi gelişmeleri anlamlandırmak için illa bir ayrım hattı çizeceksek, bu hat insan haklarına saygı gösterenler ve göstermeyenler arasındadır; hukukun üstünlüğüne inananlar ve inanmayanlar arasındadır.

Bizim duruşumuz İslami bir duruştur ve coğrafyalar üstündedir. Doğu da batı Allah’a aittir. Doğuda da batıda da bir yanlış varsa ona karşı durmak, doğruları da varsa onlardan istifade etmek İslami ve insani erdemdir. Zira Efendimiz (sav) o dönem dünyanın bir diğer ucunda bulunan Çin’e işaret ederek “İlim Çin’de de olsa gidip alın” buyurmuş ve insanlığın hayrına olan her şeyi alıp ondan istifade edilmesi gerektiğini işaret etmiştir. Dolayısıyla doğu-batı ayrışmasından ziyade karşılıklı etkileşimi ve istifade etmeyi uygun görüyorum.

Biz dünyadaki gelişmeleri, gerginlikler üzerinden okumuyoruz. Dünyayı ikiye bölen ve yegane çatışma hattının da doğu-batı arasında gerçekleştiğini iddia eden köhne anlayışın da artık bir karşılığının olmadığını düşünüyoruz. Bugün “batı” dediğiniz Almanya’da 4 milyon Müslüman yaşıyor, 2000’in üstünde cami var.

Bu durumda "Almanya" dediğinizde, bu yapının asli unsurlardan birinin Müslümanlar olduğu gerçeğiyle karşı karşıyayız. Bu durumda ben size soruyorum, Batı hangi Batı'dır? Yekpare, kötücül bir batıdan bahsetmek mümkün olmadığı gibi, Batı'nın Avrupa merkezci bakışıyla yekpare, kötücül bir Doğu'dan bahsetmek de mümkün değil. Biz dünyayı siyaseten genellemeci doğu-batı ayırımına hapsetmek iste-

sek bile, küresel gerçeklik buna izin vermiyor. Batı'da köklü bir yeri olan hukukun üstünlüğü, düşünce ve ifade özgürlüğü, inanç özgürlüğü gibi değerler her ne kadar zaman zaman ihlal edilse de, ırkçılığın arttığını, hatta meclislere yansıdığını, hukuka aykırı uygulamaların ve girişimlerin olduğunu gözlemlese de, bu değerlerin güçlü bir şekilde kurumsallaştığını ve yürürlükte olduğunu da görüyoruz.

Biz doğu-batı ayırımı üzerinden yapılan okumanın bu çağın gerçekleriyle örtüşmediği kanaatindeyiz. Bugün dünyadaki siyasi gelişmeleri anlamlandırmak için illa bir ayırım hattı çizeceksek, bu hat insan haklarına saygı gösterenler ve göstermeyenler arasındadır; hukukun üstünlüğüne inananlar ve inanmayanlar arasındadır.

Antisemitist olduğunuza dair iddialara ne diyorsunuz?

İslam, bir dine ve millete yönelik düşmanlığı tasvip etmez. Müslüman da bir dini ve milleti hedef gösteremez. Bir din ya da din mensubunun düşmanı olamaz.

Biz IGMG olarak senelerdir ırkçılıkla mücadele haftalarına aktif katılım sağlıyoruz. Yıllardan beri cemiyetlerimizde ırkçılıkla mücadele konusunda ciddi bir duruşumuz var. Kendimize yönelik ırkçı yaklaşımlara karşı çıktığımız gibi, Müslümanlardan sadır olabilecek bu tarz ırkçı yaklaşımlara da tahammülümüz olamaz. Kur'an'ı iyi bilen insanlar, belirli insan gruplarına yönelik nefreti içlerinde barındıramazlar.

Biraz önce yüzbinlerce Müslümana hitap ettiğimizi, hizmet ettiğimizi

belirttim. Camilerimiz ibadet için her Müslüman'a açıktır. Dolayısıyla camilerimize her kesimden Müslüman günlük olarak namaz kılmaya, cuma namazı kılmaya geliyor. Bu geniş kesim içerisinde nadir de olsa Kuran ve Sünnet ilkeleriyle uyuşmayan Ehli Kitaba veya herhangi bir dine inanmayan bir kişiye, gruba yönelik ithamda bulunan kişiler olabilir.

Böyle durumlarda ırkçılığa ve antisemitizme karşı olan teşkilatımızın otokontrol sistemi harekete geçer. Bizim Ehli Kitap'la ilişkimiz konjonktürel gelişmelere bağlı olamaz. Biz insanların her zaman saygı ve anlayış zemininde bir arada yaşamını savunan bir teşkilatız.

”

Müslümanlardan sadır olabilecek bu tarz ırkçı yaklaşımlara da tahammülümüz olamaz. Kur'an'ı iyi bilen insanlar, belirli insan gruplarına yönelik nefreti içlerinde barındıramazlar.

İsrail'in Ortadoğu siyasetine ne diyorsunuz?

İsrail Devleti'nin illegal yerleşim yerleri uluslararası toplumun tüm uyarılarına rağmen hala sürüyor. Bağımsız kuruluşların raporları, bölgedeki insan hakları ihlallerini çok açık bir şekilde ortaya koyuyor. Hak ihlalleri ve hukuksuz uygulamalar kimler tarafından olursa olsun, biz bunun karşındayız. Bunları eleştirmek sivil bir kuruluş olarak bizim temel vazifemizdir. Bununla birlikte yeniden vurguluyorum: Ortadoğu'daki gelişmeleri eleştirmek, Yahudilere yönelik genellemeci ve nefret dolu bir bakışa sevk etmemelidir. Bir Yahudi, Müslümanların çoğunlukta olduğu bir muhitte kendisini emniyette hissetmiyorsa, bu oradaki Müslümanların ayıbıdır.

Biz Müslüman karşıtı ırkçılık konusunda hassas olduğumuz kadar antisemitizm karşısında da

hassas olunca, özellikle Türkiye'deki birçok insan bu duruşumuzu anlamlandıramıyor. Bu, azınlık tecrübesi edinmiş olmakla yakından alakalı. Müslümanlar olarak Avrupa'da yaşadığımız azınlık tecrübesi, bize ırkçılık konusunda azami bir farkındalık ve hassasiyet kazandırdı. Biz her gün nefrete ve ötekileştirmeye maruz kalmanın ne demek olduğunu yakinen biliyoruz. Her gün camilerimize yönelik saldırılara, başörtülü kardeşlerimizin endişeyle sokağa çıkışına şahit oluyoruz. İrkçılığın ve nefretin ne olduğunu an be an yaşayan bir camia olarak sadece Yahudiler değil, dünyanın herhangi bir yerinde Hıristiyanlara veya diğer dinlerin mensuplarına yönelik ırkçılıkla da, kendimize yönelik ırkçılıkla mücadele ettiğimiz kadar mücadele etmeyi bir sorumluluk biliyoruz.

Bir Yahudi, Müslümanların çoğunlukta olduğu bir muhitte kendisini emniyette hissetmiyorsa, bu oradaki Müslümanların ayıbıdır.

Son günlerde Avrupa medyasında „siyasal İslam“ kavramı tartışılır oldu. Siz kendinizi „siyasal İslamcı“ olarak mı görüyorsunuz?

İslam hiçbir izafeyi kabul etmez. İslam bir etnik kökene ya da ideolojik yapıya hapsedilemez. İslam İslam'dır. Doğu'nun İslam'ı, Avrupa'nın İslam'ı olmadığı gibi, Türk'ün İslam'ı, Arap'ın İslam'ı, Alman'ın, Fransız'ın İslam'ı da olmaz. Aynı şekilde "siyasal İslam" tanımlaması da kabul edilemez. İslam'a yönelik izafeleri reddetmemiz nedeniyle, IGMG olarak kendimizi hiçbir zaman şu'cu bu'cu olarak tanımlamadık.

Öte yandan eğer "siyasal İslam" kavramıyla kastedilen şey, düzeni yıkmak, anayasal düzeni ifsat etmek ise biz böyle bir anlayışa sahip değiliz. Biz İslam'ın siyasi emeller için araçsallaştırılmasına, politik malzeme olarak kullanılmasına karşıyız. Herhangi bir fikrin başkalarına dikte edilmesini, basıncı aracı olarak görülmesini doğru bulmayız. Ancak Avrupa'da nasıl ki kimi siyasilerin kendi dinî değerlerini referans alarak siyaset yaptığı

gibi, Müslümanlarında İslam'ın ahlak ve fazilet değerlerini referans göstererek sorumluluk almaları doğal karşılanmalıdır. IGMG bulunduğu ülkelerde anayasal düzene zarar verme hedefini hiçbir zaman gütmemiştir. Bulunduğu ülkelerin anayasasına bağlıdır, hukukun üstünlüğüne inanır. IGMG teşkilatları dinin tüm alanlarında bireyden aileye kadar dinî yaşamı önceleyen ve dinin iddiasının birey ve toplum olarak yaşatılmasını teşvik eden ve bunu da tebliğ ve davet olarak sloganlaştıran bir dinî cemaattir.

Yine Avrupa'da "siyasal İslam" etiketinin, mütedeyyin insanlara yönelik bir yaftalama aracı olarak görülmesini de tasvip edemeyiz. Dinin salt bireysel bir düzleme hapsedilmesi özleminde olanlar, Müslümanların kamusal alandan dışlanmasını isteyenler ve Müslümanlığın hiç görünmeden, toplumsal alana yansımadan yaşanmasını isteyenlerin de karşısındayız.

”

IGMG teşkilatları dinin tüm alanlarında bireyden aileye kadar dinî yaşamı önceleyen ve dinin iddiasının birey ve toplum olarak yaşatılmasını teşvik eden bir dinî cemaattir.

Kimileri sizin -Türkiye başta olmak üzere- bazı devletlerin uzantısı olduğunuz iddiasında bulunuyor. Bu iddialara cevabınız nedir?

GMG teşkilatları Divan'ı, Merkez Yürütme Kurulu, bölge başkanları, bölge yürütme kurulları, şube yürütme kurullarından oluşan, kararlarının tamamını kendi haftalık ve aylık kurullarında alan ve Genel Kurullarında da ibra ettiren, hem kamuoyuna hem kendi tabanına düzenli olarak hesap veren, şeffaf bir idari mekanizmaya sahiptir.

Biz gücümüzü ve büyümemizi sivilliğimizden alıyoruz. Herhangi bir devletin kuruluşu olduğumuz iddiası gerçeklikten uzak ve gülünç bir iddia. Kaldı ki Türkiye Cumhuriyeti devletin de, diğer devletlerin de böyle bir sözcüye ihtiyacı yok. Türkiye devleti de diğer her ülke gibi konsoloslukları, elçilikleri ve kamu diplomasisinin diğer araçlarıyla kendi çalışmalarını icra edecek güce sahip.

Bahsettiğim gibi IGMG'nin dünyanın birçok ülkesinde yapısı var,

bu ülkelerde devlet erkleriyle ilişkimiz sivilliğin ötesine hiçbir zaman geçmedi. Bizim siyasi aktörlerle ilişkimiz, mensuplarımızın ve Müslümanların hakkını gözetmek kapsamında kalır. Bu bağlamda iletişime önem veririz, siyasilerden bize yönelik ziyaret taleplerini açık gönüllülükle kabul ederiz. Bulduğumuz ülkelerde de bu görüşmeleri açık ve şeffaf bir şekilde gerçekleştiririz. Ama sınırlarımız, sivil bir organizasyon olarak her türlü dış müdahaleye kapalı olmaktır.

Bulduğumuz ülkelerdeki yetkililer karşısında da Türkiye'deki yetkililer karşısında da -sadece bu iktidarlar döneminde değil, geçmişten bugüne kadar- doğru bildiğini söyleyen, yanlış gördüğünü de ciddi anlamda eleştiren bir yönümüz olduğunu muhataplarımız iyi bilirler. IGMG katıldığı bütün istişare platformlarında zaten bu eleştirel duruşuyla meşhurdur.

Faaliyetlerinize maddi destek sunan devlet var mı?

İslam Toplumu Millî Görüş (IGMG) sivil bir teşkilattır. Birçok farklı mecrada defaatle tekrarladığımız gibi, biz bazı devletlerin güdümünde ya da bazı devletlerin finans kaynaklarıyla ayakta duran bir organizasyon değiliz. Gücümüzü yarım asırdır Müslüman cemaatin bizzat kendisinden alıyoruz. Buralara, yani Avrupa ülkelerine çalışmak için gelen amcalarımız, teyzelerimiz, bir yandan ekmek parası kazanırken, diğer yandan da çocuklarının burada Müslüman kimliğiyle yetişmesi için camiler kurmak ve kurumlar açmak amacıyla dışlerinden tırnaklarından arttırdıkları sadakalarıyla bu teşkilatı kurdular. Bugün Avrupa'da, Amerika'da, Kanada'da hangi camimize, hangi eğitim kurumuna gitseniz, cemaatimiz o binalardaki her bir çivinin bile hikâyesini size tafsilatlı bir şekilde anlatacaktır. Bu camilerin yapılabilmesi için haftalarca hayır çarşı-

ları yapan gençlerimiz, hanım kardeşlerimiz; gece mesaisinden çıkıp daha iş tulumunun üzerindeki ter kurumadan cami inşaatına koşan mensuplarımız var bizim. Bizim sivil duruşumuzun teminatı ve yarım asırdır her geçen yıl daha da geniş bir hedef kitleye ulaşıyor oluşumuzun nedeni de, bu samimi Müslümanların gayretleridir.

Teşkilatımız, cemaatimizin fiili duaları, alın teri ve emekleriyle bugünlere kadar geldi. Bu anlamda herhangi bir devletin maddi desteği ile ayakta durduğumuzu iddia etmek, herhangi bir siyasi iradenin uydusu olduğumuz iftirasını atmak, her şeyden önce bu emeği on yıllardır ortaya koyan tabanımıza acı bir tokattır. Bizim bu tür iddialara çok kesin bir dille karşı çıkmamızın nedeni de, bu iddialar karşısında tabanımızın emeğini korumak sorumluluğundan kaynaklanmaktadır.

IGMG sivil bir teşkilattır. Biz bazı devletlerin güdümünde ya da bazı devletlerin finans kaynaklarıyla ayakta duran bir organizasyon değiliz. Gücümüzü Müslüman cemaatin bizzat kendisinden alıyoruz.

İslamofobiye karşı ne tür çalışmalar yürütüyorsunuz? Neler yapılması gerektiğini düşünüyorsunuz?

Müslüman karşıtı ırkçılık, yeni bir fenomen değil. Avrupa toplumlarında Müslümanları “öteki” olarak gösteren -azınlık da olsa- güçlü bir damarın olduğu bir gerçektir. Müslümanlara yönelik genellemeci bakışın bir tezahürü. Biz Müslüman karşıtı ırkçılığa maruz kalan kişilere yönelik danışmanlık faaliyetlerini destekliyoruz. İrkçilik tecrübesi karşısında kendi kimliğini özgüvenle taşımaya devam eden sağlıklı Müslüman gençler yetiştirme gayesine sahibiz. Bizim Müslüman karşıtı ırkçılığa en büyük cevabımız, Müslümanların toplumun her kesiminde katılımını arttırmaktır.

İrkçilik, basit bir ön yargı değil; tarihsel kökleri olan bir mekanizma. Bu mekanizmayla mücadele, ırkçılık konusunda hassas bir eğitim müfredatından öğretmenlerin eğitimine, oradan da kurumsal ırkçılıkla mücadele için kamuoyu ve siyasi aktörleri bilgilendirmeye kadar uzanıyor. Almanya’da İslam

karşıtı ırkçılıkla ilintili suçların ayrı bir kategoride kayıt altına alınması talebini senelerdir dile getiriyorduk, bu talebimiz 2017 yılında gerçekleşti. Bundan sonrası için öğretmen eğitiminde ırkçılık konusunda hassasiyet kazandırılması, polis ve güvenlik kurumlarındaki ırkçılığın boyutlarının tespiti için bağımsız bir araştırmanın yapılması ve siyasilerin söylemlerinde azınlıklara yönelik kriminalize eden ifadelerden kaçınması gibi hususlar var.

Bunun dışında ortak değerlere ve özellikle mabetlere yönelik saldırılarda diğer dinî cemaatlerle ortak tepki vermeyi de önemsiyoruz. Zira ırkçılık ve aşırılık sadece Müslümanların değil, tüm insanlığın ortak belasıdır. Bu bağlamda Yeni Zelanda’daki menfur saldırı sonrası içinde yaşadığımız ülkelerdeki dinî cemaat temsilcileri bizimle büyük bir dayanışma örneği sergilediler. Kiliselerde dua merasimleri dahi gerçekleştirdiler.

Aynı şekilde bizler de Sri Lanka'daki kiliselere yapılan saldırıları ve Almanya'nın Halle şehrinde meydana gelen sinagog saldırısını şiddetle telin ettik ve benzer dayanışmayı ortaya koyduk. Yeni Zelanda saldırısı sonrası ilk cuma namazında camilerimizi koruma amacıyla insan zinciri oluşturan yerli Ebu Taliplerin ve vicdan sahibi insanların sayısının azımsanmayacak kadar yüksek olduğunu görüyoruz. Erdem sahibi

insanlarla ortak zeminde buluşup; hak, hukuk, adalet ve insan hakları etrafında ortak mücadele verilmesini gerekli buluyoruz. Zira insanlığın ortak belası olan ırkçılık, terör ve anarşinin yanı sıra islamofobi ve antisemitizm gibi sorunların üstesinden ancak ortak bir dayanışma ile gelebiliriz. Bunun için yerli Ebu Taliplerle iletişimi kuvvetlendirmeli ve sayılarını artırmak için sürekli iletişim halinde olmalıyız.

Avrupa ülkelerinde yaşamını sürdüren Müslümanların, İslami değerlere yönelik hakaret ve saldırılara karşı ne yapmaları gerekiyor?

Biz, İslami ve dinî değerlere yönelik hakaretleri sert bir şekilde kınıyoruz. İki cihan serveri peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa (sav)'ya yönelik hakaretimiz ifade ve yayınlar, bizim açımızdan duyguları incitici, toplumu toplum yapan birliktelik duygusuna darbe vuran hareketlerdir. Bütün bunlarla birlikte biz, Taif'te kendisine taşla saldırıldığında bile "Onlar bilmiyorlardı, bilselerdi yapmazlardı" şeklinde kendi saldırganına merhamet eden bir Peygamber'in ümmetiyiz. Bize taş atıldığında, buna cevabımız benzer bir saldırganlık olmaz.

Bununla birlikte sağlıklı toplumlarda fikir özgürlüğü ve diğerlerinin fikirlerine alan tanımanın elzem olduğunu da biliyoruz. Bir Müslüman, hiçbir şekilde şiddet ve keyfi cezalandırmaya tevessül edemez, ortada bir suç varsa bu suçun cezalandırıcısı hukuk devletidir. Suçun söz konusu olmadığı, fakat bizi inciten söylemlerin olduğu durumlarda da biz Müslümanların bu konudaki hislerini, düşünce ve ifadelerini anayasanın teminatı olan düşünce ve fikir özgürlüğü bağlamında kamuoyuna anlatmaya devam edeceğiz.

Fikir özgürlüğünün ve diğerlerinin fikirlerine alan tanımanın elzem olduğunu biliyoruz. Bir Müslüman, hiçbir şekilde şiddet ve keyfi cezalandırmaya tevessül edemez, ortada bir suç varsa bu suçun cezalandırıcısı hukuk devletidir.

Bir televizyon programına katılarak Almanya'daki camilerin Alman devletinden destek aldığını savunan Cübbeli lakaplı Ahmet Mahmut Ünlü'nün bu iddiasını neye bağlıyorsunuz? Gerçekten Avrupa'da camiler, devletlerden destek alıyorlar mı?

Biraz önce bu sorunuzun bir bölümünü cevapladım. Sorunuzun ilk kısmıyla ilgili söz konusu muhataba cevabı televizyon ekranlarından verdik. Bu tartışmayı uzatmayı ahlaki bulmam. Öte yandan bu tarz iddiaların temelindeki neden, bilgisizliktir. Avrupa'daki dinî cemaat yapılanmasını, bu yapılanmanın içinde yer aldığı Anayasal Din Hukuku'nu, bu hukukun sınırlarını, Türkiye'den tamamen farklı din-devlet ilişkisi modellerine sahip olan ülkelerin bu sistemlerini bilmemesidir.

Sorunuzun ikinci kısmına gelecek olursak, Avrupa'nın her ülkesinin "din" ile farklı bir tarihsel tecrübesi var. Fransa'da din-devlet ilişkileri çok katı bir laiklik ilkesi ile düzen-

lenmişken, Belçika'da Müslüman cemaatin resmî temsilcisi olan Executief bünyesindeki imamların maaşları senelerdir Bakanlık tarafından ödeniyor. Almanya'da din-devlet ilişkileri kooperatif bir zemin üzerinde şekillenirken, Avusturya'da İslam cemaati 100 senelik bir "tanınma" geçmişine sahip. Buradaki esas mesele "Avrupa'daki camiler devletten destek alıyor" tarzında, aşırı sağcıların argümanına benzeyen popülist çıkışlarla tartışmalara girişmeden önce, bilgi eksikliğini gidermek gerekliliğidir. Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, bizim bu tür iddialara çok kesin bir dille karşı çıkmamızın nedeni, bu iddialar karşısında tabanımızın emeğini koruma sorumluluğumuzdur.

